

dr hab. Sylwester Gregorzcyk, prof. SGH
Katedra Zarządzania Strategicznego
Kolegium Zarządzania i Finansów
Szkola Główna Handlowa w Warszawie

Warszawa, 12 stycznia 2024 r.

Recenzja

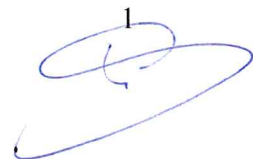
Osiągnięcia naukowego i aktywności naukowej dr. Adama Kolińskiego na potrzeby postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości

1. Podstawa opracowania recenzji

Recenzja została opracowana na potrzeby przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr. Adama Kolińskiego prowadzonego przez Wydział Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego. Podstawę sporządzenia recenzji stanowią:

- pismo Przewodniczącej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości – prof. dr hab. Ewy Walińskiej (pismo z dnia 17.10.2023 r. znak sprawy UŁ: 898100000.531.2.2023),
- postanowienie Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości z dnia 16.10.2023 r., powołujące członków komisji habilitacyjnej w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr. Adama Kolińskiego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości,
- dokumentacja wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego dr. Adama Kolińskiego obejmująca:
 - autoreferat prezentujący: posiadane dyplomy, stopnie naukowe, dotychczasowe zatrudnienie w jednostkach naukowych, dorobek naukowy w głównym osiągnięciu oraz pozostałych osiągnięciach naukowo-badawczych, informację o aktywności naukowej oraz informacji o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę,
 - dotychczasowy dorobek naukowy – wykaz aktywności naukowej w podziale na osiągnięcia uzyskane przed (49) i po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych (77) – łącznie 126 publikacji autorstwa lub współautorstwa dr. Adama Kolińskiego,
 - monografię habilitacyjną dr. Adama Kolińskiego, *Model efektywności procesów logistycznych przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2023, stron 321, ISBN 978-83-208-2538-1.

Przedłożona dokumentacja zawiera materiały umożliwiające przygotowanie recenzji na temat całokształtu dorobku dr. Adama Kolińskiego na potrzeby postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości zgodnie z wymaganiami art. 219-221 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.).

2. Podstawowe informacje o Habilitancie

Dr Adam Koliński tytuł magistra inżyniera ekonomii uzyskał w roku 2008 na kierunku Zarządzanie i marketing, w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem na Wydziale Informatyki i Zarządzania Politechniki Poznańskiej (obecnie Wydział Inżynierii Zarządzania), przygotowując pracę magisterską pt. „Ocena zewnętrznych źródeł finansowania mikroprzedsiębiorstw na przykładzie przedsiębiorstwa NEO-PC.PL”, opracowaną pod kierunkiem dra inż. Arkadiusza Borowca. Stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu uzyskał w roku 2015, nadany uchwałą Rady Wydziału Inżynierii Zarządzania Politechniki Poznańskiej, na podstawie rozprawy pt. „Model oceny efektywności procesu produkcji”, przygotowanej pod kierunkiem naukowym dra hab. inż. Bogusława Śliwczyńskiego, prof. WSL (recenzenci prof. Tomasz Nowakowski (Politechnika Wroclawska), prof. Maria Nowicka-Skowron (Politechnika Czestochowska).

Karierę naukową dr Adam Koliński związał głównie z Wyższą Szkołą Logistyki w Poznaniu, gdzie rozpoczął pracę na stanowisku studenta stażysty w Katedrze Informacji Logistycznej i Informatyki (3.2008–9.2008), następnie awansował na stanowisko asystenta (9.2008–12.2014), a później adiunkta w Katedrze Informacji Logistycznej i Informatyki (1.2015–8.2016). W Wyższej Szkole Logistyki Habilitant był zatrudniony również na stanowisku adiunkta w Katedrze Controllingu i Systemów Informatycznych (9.2016–9.2020), a obecnie jest adiunktem w Katedrze Controllingu i Rachunkowości.

W latach 2015-2017 Adam Koliński był także wykładowcą na Wydziale Inżynierii Zarządzania Politechniki Poznańskiej (umowa cywilnoprawna). Od 2017 roku Habilitant jest Głównym Specjalistą ds. rozwoju logistyki w pionie badawczym Sieci Badawczej Łukasiewicz – Poznańskiego Instytutu Technologicznego (dawniej Instytutu Logistyki i Magazynowania).

3. Ocena osiągnięcia naukowego

Habilitant jako osiągnięcie zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wskazuje monografię:

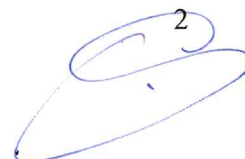
Adam Koliński, *Model efektywności procesów logistycznych przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2023, ISBN 978-83-208-2538-1.

Monografia ma łączną objętość 321 stron, w tym: 8 stron wprowadzenia, 281 stron części właściwej, 5 stron zakończenia, 4 strony słownika najważniejszych pojęć oraz wykazy: literatury, spis tabel, spis rysunków, (łącznie 23 strony).

Recenzenci wydawniczy:

prof. dr hab. Jarosław Witkowski (UE we Wrocławiu)

prof. dr hab. Artur Świerczek (UE w Katowicach)

Osiągnięcie naukowe oceniono pod względem wkładu Habilitanta w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, w szczególności podkreślając aspekty merytoryczne i metodyczne. W ramach przeprowadzonej oceny skoncentrowano się na: doborze tematu, weryfikacji celów pracy i pytań badawczych, doboru metod i narzędzi badawczych, generalnej wartości naukowej pracy i jej wkładzie do nauk o zarządzaniu i jakości.

a. Dobór tematu

Główną przesłanką podjęcia problematyki badawczej przez Habilitanta była chęć wypełnienia luki poznawczej dotyczącej mechanizmów kształtujących efektywność procesów logistycznych w całym łańcuchu dostaw – od zaopatrzenia, poprzez logistykę wewnętrzną (etap produkcji) i na dystrybucji wyrobów gotowych kończąc. Należy zgodzić się z Habilitantem, że obserwowana w literaturze niejednoznaczność stosowanych pojęć oraz zazwyczaj wycinkowe ujęcie przepływów materiałowych w łańcuchu dostaw, nie pozwalają na rzetelne prowadzenie badań nad efektywnością procesów logistycznych. Istnieje zatem potrzeba ujednoczenia aparatu pojęciowego, usystematyzowania wiedzy na temat mechanizmów kształtujących efektywność procesów logistycznych, a także opracowania kompleksowego modelu przeprowadzenia analizy i oceny efektywności procesów logistycznych w łańcuchach dostaw.

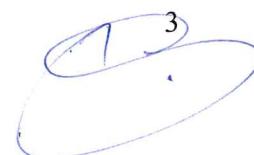
Zdaniem recenzenta wskazane przez Habilitanta problemy i niedoskonałości (w wymiarze teoretycznym, empirycznym i metodycznym) w poziomie wiedzy na temat efektywności procesów logistycznych wymagają dalszego rozwoju zarówno na płaszczyźnie teoretycznej, jak i praktycznej. Dlatego podjęte przez dr. Adama Kolińskiego prace badawcze należy ocenić pozytywnie, szczególnie podkreślając trafność przyjęcia szerokiego ujęcia zaobserwowanego problemu badawczego.

Podjęta tematyka wpisuje się w tożsamość nauk o zarządzaniu i jakości. Za takim ułożeniem przemawia zarówno zastosowanie typowych pojęć (zarządzanie logistyczne, łańcuch dostaw, efektywność, proces), badany obiekt (przedsiębiorstwo) oraz perspektywa badawcza (transponowanie celów strategicznych na działania operacyjne). Zdefiniowane pole badawcze oraz przedstawiona argumentacja nie budzi wątpliwości. Dobór tematyki pracy należy ocenić jako trafny, odpowiadający aktualnym potrzebom poszukiwania źródeł przewagi konkurencyjnej.

b. Cele opracowania i pytania badawcze

Habilitant, jako główny cel opracowania wskazał: „przeprowadzenie wielokierunkowej analizy i oceny efektywności procesów logistycznych w przedsiębiorstwach oraz opracowanie modelu referencyjnego efektywności procesów logistycznych w łańcuchach dostaw z uwzględnieniem faz przepływu materiałowego oraz towarzyszących im przepływów informacyjnych i finansowych” (s. 9 monografii). Tak sformułowany cel skupił uwagę badacza na wątku metodycznym

3

(aplikacyjnym), którego efektem miał być autorski model (analizy?¹) efektywności procesów logistycznych, jako wynik rozważań teoretycznych i badań empirycznych. Cel sformułowano precyzyjnie, aczkolwiek nieopatrznie Habilitant do celu opracowania zaliczył „analizę i ocenę”, które same w sobie nie powinny być celem, a jedynie mają służyć osiągnięciu podstawowego celu. Postawiony cel (opracowanie modelu) właściwie odnosi się do zaobserwowanej luki badawczej i zdefiniowanego problemu badawczego.

Prowadzone badania Habilitanta koncentrowały się wokół problemu rozpoznania, wyjaśnienia i pogłębienia wiedzy na temat mechanizmów kształtujących efektywność procesów logistycznych, umożliwiających skuteczne przełożenie celów strategicznych na działania operacyjne. Doprecyzowanie problemu badawczego nastąpiło poprzez trzy pytania badawcze:

P1. W jaki sposób analiza i ocena efektywności procesów logistycznych przedsiębiorstw powinna być definiowana w ujęciu całego łańcucha dostaw?

P2. Jaki powinien być zakres analizy i oceny efektywności procesów logistycznych w łańcuchach dostaw?

P3. Jakie elementy powinien uwzględniać model referencyjny efektywności procesów logistycznych przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw?

Należy tu podkreślić, że formuła pytań badawczych odpowiada przyjętemu w opracowaniu postępowaniu badawczemu. Można jedynie mieć zastrzeżenia odnośnie poziomu ogólności treści stawianych pytań. Ponieważ pytania mają charakter poznawczy i klasyfikacyjny, a Habilitant dąży do uporządkowania aparatu pojęciowego i wyjaśnienia badanego problemu, należało rozważyć doprecyzowanie zakresu badań za pomocą pytań szczegółowych. Zapewne takie pytania stawiał sobie Habilitant prowadząc autorskie badania w okresie lat 2008-2022 – łącznie było to aż 20 projektów badawczych. Potwierdza to rozbudowany algorytm logiki wnioskowania i odpowiedzi na pytania badawcze P1 i P2 (rys. 3.22). W ocenianej monografii, będącej ukoronowaniem prowadzonych prac badawczych, Autor wypuklił kluczowe pytania, będące kamieniami milowymi, prowadzącymi do opracowania autorskiego modelu analizy efektywności procesów logistycznych. .

Po zapoznaniu się z głównym celem opracowania, pytaniami badawczymi należy zauważyć pewne potknięcia w ich sformułowaniu, przy czym ich skala nie obniża poziomu warsztatu naukowo-badawczego Habilitanta. Struktura opracowania oraz jego rezultaty w pełni odzwierciedlają postawiony cel, zarówno w warstwie poznawczej, jak i implementacyjnej.

¹ Habilitant używa w pracy określenia „model efektywności” (tak jest np. w tytule monografii), przyjmując zapewne w domyśle określenie „model analizy efektywności”. Wprowadzie takie rozumienie modelu pojawia się na schemacie struktury pracy badawczej (rysunek B, s. 13), jednak w pracy nie zostało to wyraźnie wyjaśnione.

c. Metodyka badań

Zastosowane w monografii instrumentarium badawcze właściwie dostosowano do prowadzonego etapu badań. Przebieg procedury badawczej szczegółowo obrazuje rysunek A (s. 12), wskazując na kolejne kroki postępowania, prowadzące Habilitanta od zdefiniowania problemu badawczego, poprzez identyfikację składowych modelu efektywności, i na jego weryfikacji kończąc. Do każdego kroku dostosowano właściwe metody badawcze, wykorzystując jednocześnie triangulację metodologiczną. Habilitant w swojej pracy zastosował następujące metody:

- krytyczna analiza literatury przedmiotu, zarówno krajowej, jak i zagranicznej,
- obserwacje i pomiary w przedsiębiorstwach realizujących procesy logistyczne w łańcuchach dostaw,
- metody analizy jakościowej i ilościowej na bazie badania ankietowego,
- mapowanie i modelowanie procesów,
- badania studium przypadków,
- metody wnioskowania dedukcyjnego oraz analizy porównawczej na poziomie obserwacyjno-empirycznym.

Rozważania teoretyczne prowadzono w oparciu o metodę studiów literaturowych oraz analizę krytyczną zawartą w źródłach wtórnych teorii, stanowisk, poglądów czy systematyk. Na uwagę zasługuje obszerna lista aktualnych pozycji literatury. Należy jedynie ubolewać, że tak szeroki przegląd literatury nie zaowocował kompleksowym zestawieniem analizowanych pojęć, a zwłaszcza jednoznacznym zdefiniowaniem przyjętych przez Habilitanta kluczowych dla rozprawy terminów (np. analiza, ocena, efektywność procesów logistycznych, model analizy procesów logistycznych).

W badaniach empirycznych Habilitant wykorzystał metodę studium przypadku (*case study*), która pozwoliła mu uchwycić dynamikę oraz szeroki zakres badanych problemów i zjawisk. Ubolewać należy jednak, że w monografii zabrakło dokładnych opisów analizowanych podmiotów. Habilitant skupił się jedynie na wymienieniu prowadzonych badań, bez szczegółowych charakterystyk badanych podmiotów (np. ich liczby czy charakterystyki zaobserwowanych zjawisk). Zapewne te istotne informacje można odnaleźć w przywoływanych raportach badawczych, które Habilitant wykorzystał do stworzenia elementów składowych autorskiego modelu. Należy tu podkreślić ogromny nakład pracy Habilitanta związany z mapowaniem procesów, kaskadowaniem celów strategicznych na cele procesów, definiowaniem mierników celów procesów i weryfikowaniem submodeli. Jednak dla przejrzystości prowadzonych badań zgromadzony materiał badawczy powinien się znaleźć w ocenianej monografii, np. w formie zagregowanych schematów lub tabel.

Wątpliwości może budzić także sposób weryfikacji autorskiego modelu efektywności procesów logistycznych. W odczuciu recenzenta Habilitant dokonał tylko weryfikacji poszczególnych elementów modelu (rysunek 5.1.), badając kolejne podprocesy w łańcuchu dostaw². Pełna weryfikacja modelu wymaga dalszych badań, co może stanowić nie lada wyzwanie ze względu na

² Badania prowadzone były w latach 2008-2022. Ostateczna wersja autorskiego modelu efektywności procesów logistycznych powstała zapewne pod koniec analizowanego okresu.

jego wysoką złożoność. O dalszych badaniach Habilitant wspomina w monografii niestety w bardzo ograniczonym zakresie. Wprawdzie w procedurze badawczej Habilitant wyróżnił ten krok, ale w samym opracowaniu porusza tę kwestię w sposób bardzo pobieżny („efektywność procesów logistycznych w przepływach zwrotnych łańcucha dostaw z wykorzystaniem rozwiązań cyfrowych i nowoczesnych technologii”).

Pewnym niedociągnięciem metodycznym jest brak części poświęconej ograniczeniom prowadzonych badań. Zarówno przyjęta procedura, jak również zastosowane narzędzia rodzą określone ryzyko, które Habilitant powinien uwypuklić i skomentować.

d. Wartość naukowa pracy i jej wkład w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości

Struktura recenzowanej monografii jest poprawna, jak również odpowiada standardom przyjętym w naukach o zarządzaniu i jakości. Całość pracy poprzedzona jest syntetycznym wstępem zawierającym: ulokowanie tematyki pracy w naukach o zarządzaniu i jakości, cel monografii, problem badawczy, pytania badawcze, zastosowane metody badawcze, przyjęta metodologia badań oraz strukturę i zawartość monografii. Już w tym miejscu należy podkreślić umiejętność Habilitanta logicznego i przejrzystego ilustrowania omawianych treści, w postaci rysunków, schematów blokowych i tabel. Układ rysunków A i B³ zamieszczone we wstępie oddają charakter Habilitanta, który wysoko ceni sobie porządek procesu myślowego, dba o logikę powiązań pomiędzy elementami złożonej struktury oraz hołduje zasadom podejścia procesowego, skoncentrowanym na podejmowaniu tylko tych działań, które służą realizacji założonego celu. Te cechy Habilitanta znajdują odzwierciedlenie w dalszych częściach pracy, które prowadzą logicznie do wyznaczonego celu – prezentacji autorskiego modelu efektywności procesów logistycznych. Szkoda tylko, że Habilitant nie opatrzył każdego rozdziału zwięzłym streszczeniem oraz wprowadzeniem wyjaśniającym logikę przedstawianych treści. Tym samym dobitnie uzasadniłby istotność omawianych zagadnień z punktu widzenia problemu badawczego.

Rozdział pierwszy monografii koncentruje się na kluczowych problemach związanych z definiowaniem pojęcia efektywności w naukach o zarządzaniu i jakości oraz roli zarządzania finansami (analiza finansowa) w ocenie efektywności prowadzonej działalności gospodarczej. Rozważania w tej części monografii uwypuklają niejednoznaczność stosowanych w literaturze pojęć i konieczność kompleksowego spojrzenia na zagadnienie efektywności procesów logistycznych w całym łańcuchu dostaw. Dlatego też Habilitant słusznie kończy rozdział dyskusją na temat efektywności procesów logistycznych w ujęciu łańcucha dostaw na poziomie strategicznym. Należy się zgodzić z Habilitantem, że „transponowanie celów strategicznych na działania operacyjne w procesach logistycznych musi zatem uwzględniać zarówno uwarunkowania wewnątrz przedsiębiorstw, jak i uwarunkowania ustalone z partnerami biznesowymi w ramach łańcucha dostaw”. Dlatego też „niemożliwe jest utrzymanie jednej strategii we wszystkich obszarach działań operacyjnych bez negatywnego wpływu na efektywność

³ Jeszcze wyraźniej procesowy charakter podejścia do pracy naukowej Habilitanta potwierdza rysunek 3. zamieszczony w Autoreferacie (s. 11.).

ekonomiczną i operacyjną łańcucha dostaw”. Konieczne jest zatem opracowanie mechanizmu uwzględniającego sprzężenia zwrotne w ramach całego łańcucha dostaw. Tym bardziej będzie to konieczne w dobie wdrażanych unormowań zrównoważonego rozwoju (m.in. raportowanie ESG, gospodarka obiegu zamkniętego itd.), które będą wymuszać inną organizację łańcucha dostaw i charakter zbieranych informacji.

Rozdział drugi monografii w całości poświęcony jest identyfikacji elementów wpływających na efektywność procesów logistycznych w poszczególnych fazach przepływu materiałowego w łańcuchu dostaw (procesy zaopatrzeniowe, produkcji i dystrybucji). W tym celu Habilitant dokonał kaskadowania celów strategicznych na działania operacyjne we wszystkich fazach przepływu materiałowego, określił powiązania przyczynowo-skutkowe poszczególnych poziomów zarządzania łańcuchem dostaw i zaproponował system miar efektywności. W opracowaniu treści rozdziału, Habilitant wykorzystał nie tylko dostępną literaturę, ale także oparł się na wynikach autorskich badań, które służyły identyfikacji potrzeb praktyki gospodarczej w zakresie transponowania celów strategicznych na działania operacyjne, a także ocenie stopnia ważności wskaźników efektywności procesów logistycznych. Prezentowane w rozdziale treści stanowią kluczowe elementy autorskiego modelu efektywności a ich zebranie, opracowanie i weryfikacja wymagały znacznego nakładu pracy ze strony Habilitanta, który już w tym momencie należy mocno uwypuklić. Pewien niedosyt budzi dość pobieżne potraktowanie aspektów środowiskowych w projektowanych systemach oceny efektywności. Ponadto nie można się zgodzić z Habilitantem, że „kadra kierownicza poszczególnych ogniw łańcucha dostaw, nie jest zmuszona dokonywać wyboru pomiędzy efektywnością ekonomiczną realizowanych procesów a postawą proekologiczną”. Wspomniane wcześniej regulacje w obszarze ESG (ratingi przedsiębiorstw) zmuszają przedsiębiorstwa do zrównoważonego rozwoju, w przeciwnym razie narażają się m.in. na straty finansowe (wycofanie się inwestorów), utratę zaufania a nawet problemy prawne.

Rozdział trzeci Habilitant poświęcił niezwykle ważnemu problemowi analizy efektywności jakim jest dostępność do wysokiej jakości informacji. Po raz kolejny należy podkreślić dojrzałość Habilitanta w zarządzaniu procesami logistycznymi, dostrzegającego potrzebę pomiaru wraz z zapewnieniem dostępu do określonych informacji. Analiza przepływu informacji w łańcuchu dostaw, ich przetwarzanie i udostępnianie decydentom wpływają bowiem bezpośrednio na trafność podejmowanych decyzji przez kadrę zarządczą, a nie zawsze wskazane przez Habilitanta warunki idealne są spełnione w rzeczywistości gospodarczej. Podobnie, jak w przypadku poprzedniego rozdziału, również w tym oprócz analizy literatury, Habilitant wykorzystał własne badania dotyczące potrzeb informacyjnych i sprawności przepływu informacji.

Trzy pierwsze rozdziały recenzowanej monografii umożliwiły Habilitantowi usystematyzowanie wiedzy na temat efektywności procesów logistycznych jednocześnie służąc odpowiedzi na dwa pierwsze pytania badawcze. Schemat logiki wnioskowania przedstawiony na rysunku 3.22. precyzyjnie oddaje kolejność prowadzonych prac, podkreślając tym samym dojrzałość naukową

Habilitanta. Zebrany materiał pozwolił Habilitantowi na udzielenie szczegółowych odpowiedzi na postawione pytania, uzasadniając jednocześnie potrzebę opracowania modelu będącego odpowiedzią na trzecie pytanie badawcze.

W rozdziale czwartym Habilitant omawia autorski model referencyjny analizy efektywności procesów logistycznych w łańcuchu dostaw, będący kompleksowym konstruktem uwzględniającym zarówno poszczególne fazy przepływu materiałowego, jak również przepływy informacyjne i finansowe. Prezentowany model nosi znamiona poprawności formalnej metodologii nauk i kompleksowości merytorycznej. Stanowi konstrukt o wysokim poziomie złożoności, a jak to zostało wskazane wcześniej, znaczna część jego elementów konsumuje wcześniej zidentyfikowane obiekty poszczególnych faz łańcucha dostaw (zaprezentowane w rozdziale 2). Niezwykle wartościowym elementem rozdziału jest model organizacyjny, opisujący proces wdrożenia opracowanego modelu referencyjnego w praktyce gospodarczej. Stworzony algorytm postępowania jest kompletną instrukcją możliwą do wykorzystania przez poszczególnych partnerów biznesowych łańcucha dostaw. Warto podkreślić, że stworzony model organizacyjny znacznie wykracza poza główny cel recenzowanego opracowania, co należy ocenić na plus dla pracy i poziomu dojrzałości Habilitanta, którego prace badawcze sprowadziły się nie tylko do opracowania teoretycznego modelu, ale także do jego praktycznej operacjonalizacji.

Rozdział piąty, zgodnie z deklaracją Habilitanta poświęcony miał być empirycznej weryfikacji opracowanego autorskiego modelu referencyjnego i organizacyjnego. Analiza treści rozdziału wskazuje jednak, że głównym celem rozdziału jest jego egzemplifikacja (ilustracja przykładami). Za taką oceną rozdziału przemawia m.in. brak jasnych założeń badawczych, operacjonalizacji zmiennych, czy etapów procesu weryfikacji. Również przyjęte przez Habilitanta warianty studium przypadku (efektywność intermodalnego łańcucha dostaw, efektywność procesu *order to cash* w łańcuchu dostaw, efektywność zaopatrzenia produkcji w części zamienne na poziomie operacyjnym, efektywność produkcji w zakresie stosowania rozwiązań optymalizacyjnych w ujęciu strategicznym i operacyjnym, efektywność procesów dystrybucji z wykorzystaniem operatora 4PL oraz integracji przepływu informacji) nie poparte zostały szczegółową argumentacją. W ocenie recenzenta, stwierdzenie Habilitanta odnośnie przyjętego trybu weryfikacji opracowanego modelu „na akceptowalnym poziomie zaufania do liczby przeanalizowanych przypadków”, jest daleko idącym, nie mającym naukowego potwierdzenia stwierdzeniem. Z drugiej strony zgromadzony obszerny materiał badawczy, na przestrzeni szeregu lat w zupełności pozwolił Habilitantowi uzyskać odpowiedź na trzecie pytanie badawcze i sformułować trafne wnioski. Szkoda tylko, że zabrakło w tym rozdziale części poświęconej ograniczeniom prowadzonych badań.

Generalnie oceniając merytoryczną stronę monografii należy stwierdzić, że prezentowany poziom naukowy jest nierówny. Wyraźnie wyróżniają się treści poznawcze i konceptualne, zwłaszcza w aspekcie pogłębionej dyskusji dotyczącej efektywności w obszarze współczesnych łańcuchów

dostaw, czy autorski model efektywności procesów logistycznych (szczególnego podkreślenia wymaga jego część organizacyjna). Nieco gorzej wypadają te części, w których oczekuje się rzetelnego warsztatu metodologicznego⁴. Wkład osiągnięcia w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości można dostrzec przede wszystkim w następujących elementach:

- przeprowadzenie pogłębionej dyskusji, porządkującej pojęcia zarządzania logistycznego, procesów logistycznych, efektywności łańcucha dostaw; w ocenianej monografii ma miejsce rozszerzenie tej problematyki na płaszczyźnie definicyjnej oraz klasyfikacyjnej,
- integracja wiedzy z zakresu zarządzania strategicznego, zarządzania operacyjnego i zarządzania logistycznego, zwłaszcza w obszarze funkcji monitorowania i doskonalenia procesów na poziomie strategicznym, taktycznym i operatywnym; Habilitant umiejętnie połączył podejście D. Nortona i R. Kaplana (Strategiczna Karta Wyników) z logistycznym modelem SCOR (*supply-chain operations reference*),
- skonstruowanie modelu referencyjnego analizy efektywności łańcucha dostaw; model został dodatkowo obudowany modulem informacyjnym, a co najważniejsze został zoperacjonalizowany modelem organizacyjnym; Habilitant podjął się i z sukcesem zrealizował zamierzenie stworzenia kompleksowego modelu, który wskazuje nie tylko co należy mierzyć, ale również jak pozyskiwać wiarygodne informacje pomiarowe i jak zorganizować proces pomiaru,
- dostarczenie i interpretacja empirycznego obrazu praktyki pomiaru efektywności procesów logistycznych w konkretnej rzeczywistości zarządzania logistycznego w badanych przedsiębiorstwach.

Reasumując, w świetle przedstawionej oceny i uwag, stwierdzam, że wskazane osiągnięcie naukowe dr. Adama Kolińskiego w postaci monografii, *Model efektywności procesów logistycznych przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw*, wydanej przez Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne spełnia wystarczająco wymagania w zakresie wkładu w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości.

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Zainteresowania naukowe dr. Adama Kolińskiego zdecydowanie koncentrują się na zarządzaniu logistycznym. W ramach tych zainteresowań można wyróżnić pięć obszarów zagadnień, poddawanych przez Habilitanta szczegółowej eksploracji naukowej. Są to: efektywność procesów zaopatrzenia w zakresie zapewnienia produkcji w części zamiennej na poziomie operacyjnym, efektywność procesów produkcji w zakresie stosowania rozwiązań optymalizacyjnych w ujęciu strategicznym i operacyjnym, efektywność procesów dystrybucji z wykorzystaniem operatora 4PL oraz integracji przepływu informacji, efektywność intermodalnego łańcucha dostaw w zakresie

⁴ Tym bardziej jest to zastanawiające, bo Habilitant prezentuje w monografii wysoki poziom wiedzy metodologicznej przejawiający się zarówno w doborze metod, organizacji procesu badawczego i stosowanym reżimie postępowania badawczego. Zaobserwowane niedociągnięcia mogą być konsekwencją wieloletnich badań i stopniowego gromadzenia wiedzy Habilitanta, który swój najwyższy poziom zaprezentował w recenzowanej monografii.

optymalizacji procesów logistycznych i integracji przepływu informacji na poziomie strategicznym, efektywność przepływu informacji w łańcuchu dostaw – uwzględniający dodatkowo przepływ finansowy na poziomie strategicznym. Każdy ze wskazanych obszarów wspiera obszerny materiał badawczy, upowszechniony w publikacjach naukowych o krajowym, jak i międzynarodowym zasięgu.

Przedstawiony do oceny dorobek publikacyjny wykazuje spójność tematyczną w ramach wskazanych nurtów badawczych. Obejmuje on łącznie 77 pozycji (lata 2015-2023), w tym 49 w języku angielskim. Na dorobek składają się: 1 samodzielna monografia, 4 monografie współautorskie, 1 samodzielna redakcja monografii, 4 redakcje monografii we współautorstwie, 12 rozdziałów w monografiach, 38 artykułów w czasopiśmie i 17 artykułów w materiałach konferencyjnych. Większość wykazanych publikacji (blisko 90%) Habilitant opublikował we współautorstwie. Wskaźniki dokonań naukowych dr. Adama Kolińskiego na dzień 1 czerwca 2023 roku przedstawiają się następująco:

- Impact Factor – 9,979
- Punkty MNiSW – 1584
- Liczba cytowań (Web of Science) – 96
- Liczba cytowań (Scopus) – 58
- Liczba cytowań (Google Scholar) – 644
- Idneks Hirscha (Web of Science) – 7
- Idneks Hirscha (Scopus) – 4
- Idneks Hirscha (Google Scholar) – 14.

Dodatkowo dr Adam Koliński jest autorem lub współautorem 12 publikacji dydaktycznych (1 podręcznik akademicki, 2 podręczniki do szkół średnich, 9 redakcji monografii studenckich). Habilitant jest także autorem lub współautorem 6 branżowych publikacji popularnonaukowych.

Mając na uwadze stosunkowo krótki okres czasu od uzyskania stopnia doktora, poziom wykazanej aktywności publikacyjnej Habilitanta należy ocenić bardzo wysoko. Nie bez znaczenia jest tu wysoki udział publikacji we współautorstwie, co wskazuje na wysoką umiejętność Habilitanta pracy zespołowej. Zwieńczeniem dorobku jest oczywiście monografia – główne osiągnięcie Habilitanta – które stanowi dojrzałe podsumowanie i znaczące rozwinięcie wcześniejszych publikacji, szczególnie wskazanych przez Habilitanta w przypisach monografii.

Na przestrzeni analizowanego okresu, Habilitant brał jedynie udział w krajowych projektach badawczych, głównie badawczo-rozwojowych, w większości współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju. Łącznie Habilitant brał udział w siedmiu projektach badawczych finansowanych w drodze konkursów krajowych, w tym w dwóch jako kierownik. Ponadto brał udział jako kierownik lub wykonawca w 15 projektach finansowanych z środków Wyższej Szkoły Logistyki lub Instytutu Logistyki i Magazynowania. Wysoka aktywność badawcza Habilitanta przełożyła się nie tylko na liczbę publikacji, ale również znaczącą działalność w zakresie upowszechniania wiedzy na konferencjach krajowych i zagranicznych (w tym 8 konferencjach zagranicznych z wygłoszonym referatem). Habilitant był również

współorganizatorem 11 konferencji naukowych, z czego w jednym przypadku, jako przewodniczący komitetu organizacyjnego.

Habilitant w analizowanym okresie brał udział w trzymiesięcznym zagranicznym stażu naukowym w Josip Juraj Strossmayer University of Osijek (Chorwacja). Efektem pobytu w Osijek były m.in.: udział w projekcie badawczym, współorganizacja czterech konferencji naukowych. Obecnie Habilitant współpracuje z Uniwersytetem w Osijek jako profesor gośczący.

Habilitant jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Polskiego Towarzystwa Zarządzania Produkcją, Polskiego Towarzystwa Logistycznego, The International Federation of Logistics and SCM Systems. Ponadto jest przewodniczącym rady naukowej czasopisma LogForum i autorem recenzji w krajowych i zagranicznych czasopismach.

Podsumowując, pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze Habilitanta należy uznać za istotne zarówno w obszarze badawczym, jak i publikacyjnym. Warto jeszcze raz podkreślić spójność tematyczną publikacji oraz rangę przygotowanych opracowań. Na zadawalającym poziomie jest również aktywność na międzynarodowym forum naukowym (staże i wystąpienia).

5. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę

Dr Adam Koliński swoją aktywność dydaktyczną realizował przede wszystkim Wyższej Szkole Logistyki i na Politechnice Poznańskiej. Habilitant w swoim podstawowym miejscu zatrudnienia (WSL) prowadzi zajęcia w formie wykładów, ćwiczeń i laboratoriów na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych I i II stopnia, w tym 2 w języku angielskim. Ponadto prowadzi zajęcia na studiach MBA in Logistics & Supply Chain Management oraz studiach podyplomowych „Menedżer logistyki”, „Logistyka”, „Logistyka dla nauczycieli”. Na Politechnice Poznańskiej Habilitant wykłada na podyplomowych studiach „Organizacja i zarządzanie produkcją”. Dr Adam Koliński ma w swoim dorobku także prowadzenie zajęć dydaktycznych w zagranicznych uczelniach w ramach Programu Erasmus+: Josip Juraj Strossmayer University of Osijek (Chorwacja) oraz OBUDA University (Budapeszt, Węgry) a także rolę profesora wizytującego w semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 w Faculty of Economics in Osijek, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek (Chorwacja).

Habilitant jest również promotorem 46 prac licencjackich, 92 prac inżynierskich i 84 prac magisterskich. Ponadto sprawował opiekę naukową nad 3 doktorantami: jedna w charakterze promotora pomocniczego oraz dwie w charakterze opiekuna naukowego w ramach doktoratów wdrożeniowych.

Na przestrzeni analizowanego okresu, dr Adam Koliński pełnił ważne funkcje organizacyjne w Wyższej Szkole Logistyki. W latach 2015–2021 był koordynatorem Programu Erasmus+, odpowiedzialnym za organizację mobilności studentów i wykładowców. W latach 2020–2021

Habilitant pełnił funkcję kierownika Katedry Controllingu i Rachunkowości. Od 1 stycznia 2022 roku dr Adam Koliński jest rektorem Wyższej Szkoły Logistyki.

Habilitant w analizowanym okresie podejmował szereg aktywności na rzecz popularyzowania nauki o zarządzaniu logistycznym, m.in. poprzez współautorstwo 5 podręczników akademickich, współautorstwo 7 podręczników do kształcenia w zawodzie technik logistyki i współredagowanie 9 monografii studenckich, powstałych w ramach konferencji organizowanych przez Studenckie Naukowe Koło Logistyki CORLOG, funkcjonujące przy Wyższej Szkole Logistyki. Ponadto prowadził szkolenia z zakresu kosztów i controllingu logistyki w ramach współpracy z wieloma firmami szkoleniowymi. Habilitant ma również w swoim dorobku udział w 6 projektach rozwojowych o charakterze edukacyjnym.

Dr Adam Koliński wykazuje się również dużą aktywnością na polu współpracy z biznesem. W analizowanym okresie Habilitant zrealizował 14 ekspertyz dla polskich przedsiębiorstw z zakresu analizy efektywności procesów produkcyjnych i logistycznych oraz 2 ekspertyzy na zlecenie ministerstw. Brał także udział w zespołach eksperckich lub konkursowych (m.in. udział w zespole eksperckim Centrum Łukasiewicza w zakresie Polityki Dronowej 2021, udział w zespole eksperckim Polskiego Instytutu Transportu Drogowego w zakresie konsultacji merytorycznych dotyczących innowacyjnych rozwiązań w intermodalnych łańcuchach dostaw, udział w Kapitulce konkursu Logistics Awards Poland).

6. Konkluzja

Biorąc pod uwagę wszystkie obszary aktywności i osiągnięć dr. Adama Kolińskiego, dokonany bilans mocnych i słabych stron dorobku Habilitanta, należy stwierdzić, że dorobek dr. Adama Kolińskiego spełnia ustawowe warunki uzyskania stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości określone w zapisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. z poz. 1668 z późn. zmianami). Z pełnym przekonaniem wnioskuję o dopuszczenie Pana dr. Adama Kolińskiego do dalszych etapów zmierzających do nadania stopnia doktora habilitowanego.

